

Pärnumaa Aasta Ema on Monica Järvsoo!

TORI VALLAVALITSUS

Kodutütarde ja Naiskodukaitse Pärnumaa ringkonnad valisid juba seitsmendat korda aasta ema, kelleks sel aastal sai Sindis elav nelja lapse ema Monica Järvsoo! Avaldame Monica esildise ka lehelugejatele ning soovime õnne Pärnumaa Aasta Emale 2019!

„Monica on hooliv ema, kes mureseb, et lapsed oleksid terved, kaetud ja söödetud. Samas peab oluliseks, et lapsed kasvaksid iseseisvateks inimesteks, kes saavad elus hakkama. Oluliseks peab, et lastel oleks huvitegevus ja väljund, et realiseerida end ühiskonnas. Lapsed on saavutanud nii mõndagi: Randel (20a) on mitmekordne Eesti meister maadluses, Raimond (16a) on hea õppeedukusega ja osalenud olümpiaadidel ning on samuti mitmekordne Eesti meister maadluses, Ramon (9a) osaleb maadlustrennis ja kergejõustikutrennis ning on Tori valla laste ja noorte lauluvõistlusel oma kategoorias saavutanud esimese koha, pesamuna Karmen (7a) on alles alustamas kooliteed, kuid on juba esinenud lasteansambliga „Sindi Lasteaed 125“ mudilaste laulukonkursil „Lauluaia 2019“ ning pääsenud lõppkontserdile. Monical on suur pere, kuhu peale laste kuuluvad ka mees, koer ja kolm kassi. Monical on oma majapidamine, kus talle meeldib oma perele kasvatada ise juurvilju ja köögivilju. Monica peab lugu endale ise toidu kasvatamisest. See on protsess, mis tänapäeval vajab tahet ja oskusi - need on ta omandanud Räpina Aianduskoolis. Neid teadmisi annab ta ka oma lastele edasi, kuna au sees on töökasvatus. Monica on ka ise õppiija, kes peab lugu käsitööst. Ta võttis ette 2-aastase kooliskäigu pere ja töö kõrvalt. Monica lõpetas edukalt Pärnumaa rahvarõivaste kooli 2019. a kevadel.

Pärnumaa Aasta Ema Monica Järvsoo aastal 2013 lastega Viiral. Foto: Maarja Burket

Kooli lõputööna valmisid Tori kihelkonna naiste rahvarõivad. Kõik komplekti kuuluvad riided (sh seeliku kanga) valmistas Monica otsast lõpuni ise. See on enesetäiendusele lisaks ka panus Eesti rahvuskultuuri ning annab eeskuju nii oma lastele kui teistele - kui soov ja tahe on suur, siis on kõik võimalik.

Monica on ka ettevõtja, kes on suutnud väikelinnas käimas hoida taaskasutuskaua poe, kus saab ka kostüüme rentida. Ta leiab alati kliendile soovikohased riided ja seda taskukohase hinnaga. Ta peab taaskasutust oluliseks meie ühiskonnas, kus on väga palju liigtarbimist. Ühe vana võib vabalt

olla teise uus ning see ei ole mingi häbi. Monical on kuldsed käed. Ta suudab parandada ootetööna riideid ja ka õmmelda neid! Tal on imeline oskus taaskasutada ja leida see uus väärtus vanast asjast. Lisaks on Monica Pärnumaa Ettevõtlike Naiste Klubi liige. Monica on kõige selle juures ka

naine, kes ihkab vahel kultuuri nautida ja peab lugu heast muusikast ning intelligentsest huumorist. Veel meeldib talle raamatuid lugeda, sest eneseharimine on oluline väärtus. Monica on väga mitmetahuline - töökas, heatahtlik, südamlrik, abivalmis ja rõõmus naisterahvas.“ ○

Sauga võrkpallurid on Pärnumaal edukad

JAAN STOLTS
VÕRKPALLURITE
TREENER-MANAGER

Pärnumaa Meistrivõistlustel saavutas Tori valla Sauga meeskond kolmanda koha. Meeskonnas mängisid Margus Madisson, Ats Horm, Verner Stolts, Kristo Looring, Kaupo Tamm, Edgar Järvekül, Vahur Järvekül, Edgar Maier, Janel Raap, Venno Varma, Karl Järvekül, Rain Annuste, Andrus Madisson, treener-manager Jaan Stolts.

Palju õnne heade tulemuste puhul tublidele sportlastele! ○

Sauga võrkpallurid. Foto: Jaan Stolts

PILTUUDIS! 11. mail valmistasid Sindi Avatud Noortekeskuses lapsed koos juhendaja Jaak Tomsoniga imelised lillekimbud emadepäevaks, kasutades selleks pruudikimbu tehnikat. Foto: Helle Vent.

Tori valla Kaunis Kodu 2019 konkurss

SIGNE RÕNGAS
ABIVALLANEM

Algab heakorrakonkurss „Kaunis kodu“, mille eesmärk on innustada omanikke korrastama ja haljastama oma kinnistuid, aidates seeläbi kaasa elukeskkonna puhtamaks ning kaunimaks muutmisele. Soovime tunnustada neid inimesi, kes on selle nimel vaeva näinud. Konkurss saab toimuma igal aastal ning on suunatud kodudele, suvekodudele, korterelamutele kui ka äri- ja tootmisobjektidele. Hindamiseks moodustab vallavalitsus hindamiskomisjoni, kes kuulustab kõiki konkursile nõuetekohaselt esitatud

kinnistuid ja hindab neid visuaalse vaatluse teel.

Konkurss toimub järgmistes kategooriates:

- 1) pereelamud tiheasustuses;
- 2) talumajapidamised või pereelamud hajasustuses;
- 3) korterelamud (2 ja enam korterit);
- 4) sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid.

Kandidaate võivad konkursile esitada kõik isikud. Selle aasta konkursil kandideerimiseks või kandidaadi esitamiseks tuleb Tori Vallavalitsusele esitada 21. juuniks kirjalikus vabas vormis osalemistaotlus. Taotluse võib saata digitaalselt aadressil tori@torivald.ee, tuua paberkandjal vallavalitsusse (või saata postiga) aadressile Pärnu mnt 12, Sindi, 86705 Pärnu maakond. Tulemused

selguvad 1. oktoobriks ning autasustamine toimub valla sünnipäeval novembris.

Kandidaadi kohta peavad olema taotluses esitatud vähemalt järgmised andmed:

- 1) kinnistu aadress ja katastritunnus;
 - 2) esitaja nimi ja kontaktandmed;
 - 3) kinnistu omaniku nimi ja kontaktandmed, kui esitaja ei ole kinnistu omanik;
 - 4) konkursi kategooria(d) ja ettepaneku lühipõhjendus;
 - 5) kinnistu omaniku nõusolek konkursil osalemiseks, kui esitaja ei ole kinnistu omanik.
- Komisjon vormistab ülevaatusetulemused ning autasustamise ettepanekud protokollina ja esitab kinnitamiseks vallavalitsusele hiljemalt

1. oktoobriks. Konkursil väljavalitud kinnistuid autasustatakse tänukirja ning rahalise preemiaga. Iga kategooria võitjale väljastatakse lisaks hoonele kinnitav konkursi toimumise aastaga tähistatud majamärk.

Komisjonil on õigus jätta hindamata konkursile esitatud objekt kui selle heakorras esineb olulisi puudusi, sellel paikneb ebaseaduslikke hooned ja rajatisi või kui hoone on saanud eelmisel konkursil auhinnalise koha.

Konkursi tulemused avalikustatakse valla ajalehes, kodulehel ja sotsiaalmeediakanalites. Ootame rohket osavõttu!

Lisainfo kodulehel www.torivald.ee ○

Sindi noortekeskuse võimlemisrühm Täheratas tõi Tallinnast hõbeplaadi

HELLE VENT

SINDI ANK JUHATAJA

Eesti Spordiselts Kalev korraldas 20. aprillil Tallinnas Kalevi Spordihallis võimlemisfestivali “Kauni rühiga ellu”. Festival toimus juba 26. korda. Kokku oli tulnud 27 klubi 70 erineva kavaga ja 850 osalejaga. See on Tallinna suurim võimlemisfes-

tival. Igat rühma hindas 10-liikmeline žürii kümnepallisüsteemis. Täheratas, kes esitas lindikava, osales sellel festivalil esmakordselt. Viimastel nädalatel lihviti kava hoolega ja vaatamata ühe võimleja haigestumisele sujus kõik imehästi ja tasuks saadi hõbeplaat. Palju õnne Täherattale ja treener Margit Schmidtile! Osalesid Andrea Seppi, Anette Lilienthal,

Lisette Lilienthal, Johanna Piiriste, Matilda Mitt, Anni Mari Tammann, Mariann Savila.

10.mail esinesid Ritsikad ja Täheratas Kilingi-Nõmmes v/k Githa 30. juubelil.

1. juunil kell 16.00 esinevad mõlemad rühmad Pärnumaa võimlemispeol „Päikeseratas“, mis toimub Pärnu Vallikäärus. ○

Suigu lasteaia emadepäeva kontsert 9. mail

MERIT MATSALU

LAPSEVANEM

Meie väikese Suigu lasteaia emadepäeva kontserdiks valmistuti juba mõnda aega. Seda oli kuulda lasteaias, kui argipäeviti proovid käisid või kui laps paberijupi või pilliga koju saabus, et rohkem harjutada. Sel korral oli meie tubli muusikaõpetaja võtnud ette erinevad laulu- ja pillilood.

Emadepäeva kontsert toimus Suigu Seltsimajas. Laval esinesid kõik lasteaia rühmad. Armas oli vaadata kõige väiksemaid, kellele laulude ootamise ajal oli

suureks sünnimuseks “Isa” või “Ema” hõigata ning mitu korda järjest lehvitada. Suuremad rühmad olid lisaks lauludele ära õppinud ka pillimängu. Lõpuloo esitamiseks olid laval ka kõik pillid – ksülofonid, ukuleled, akordion, plokkflöödid ja kannel. Öhtut aitas läbi viia, lisaks muusika- ja rühma-õpetajatele, teadustaja Steven Markus Lepatriinu rühmast ja meie lasteaia lapse Hendri Eduardi isa Eduard, kes sellega suurepäraselt toime tulid. Kontserdi lõpuks pakuti kasemahla ja maitavat kaeraküpsist. Kasemahl

olla eelnevalt kogutud spetsiaalselt sellele üritusele mõeldes.

Aitäh teile Are Kooli ja Suigu lasteaia õpetajad, kes te olete meie lastele jaksanud nii palju huvitavat õpetada. Tore oli kuulda lapsevanemalt

lõpetuseks tulnud imes-
tunud kommentaari “Oi, ma ei teadnudki, et mu laps pilli ka mängib!”

Loodame väga, et väikeste kohtade huviringide tegevused taas elule ärkavad. Hea algus on juba tehtud! ○

Emadepäev Suigus. Foto: Lapsevanemate erakogu

Projekt “Kooliõpilased loodusturismis 2017-2019”

ERIKA NÕMM

PROJEKTIJUHT

Tori Põhikooli 7.-9. klasside õpilased osalesid lõppeval õppeaastal projekti raames üheksas erinevas töötoas, mida viisid läbi Soomaa piirkonna ettevõtjad:

- Ausa aiavilja ja majutusteeninduse töötuba Klaara-Manni Puhkemajas
 - Sügis talus programm C.R. Jakobsoni Talumuuseumis Kurgjal
 - Loodushoid ja loodussõbralik eluviis, töötuba Soomaa Külastuskeskuses
 - Ekskursiooni töötuba, Suure-Kõpu mõisas ja Kõpu külastuskeskuses
 - Soomaa loodusturismi töötuba, Soomaa Külastuskeskuses
 - Talvine Soomaa, Tõramaa puisniidul
 - Kodukoha turismiettevõtjate tegevust tutvustav töötuba, Tuka Talus
 - Säästliku eluviisi töötuba: „Looduses loodusega koos“ Tipu Looduskoolis
 - Ekskursiooni ülesehitus, kuidas tutvustada oma paikkonna loodus- ja kultuuriväärtusi. Tori Muuseum ja Tori Rahvamaja
- Projekti kirjutamise idee sündis piirkonna ettevõtjalt. Projekti eesmärk oli õpetada noori tundma piirkonna eripära, selle

rikast loodus- ja kultuuripärandit. Tutvuti Soomaa loodusega, võimalustega, ettevõtluse ja ettevõtlikkusega. Oli huvitav kogemus! Usun, et igaüks sai sellest projektist mõne uue teadmise, avastasid mõne põneva paiga ning tutvusid uute inimestega. Kõige eredamalt jäi õpilastele meelde tõukekelgumatk Tõramaa puisniidu ülejutuslale. Ei juhtu just sageli, et tõukekelguga saab kihutada

jäävaibal keset ülejutuslale.

Soomaa piirkond on erakordselt põnev ja rikas, oluline on osata seda hinnata ning hea võimalus on erinevatel aastaaegadel sellest kõigest osa saada! Suur tänu kõikidele ettevõtjatele meid vastu võtmast ja tegevuste korraldamise eest. Loodan, et meeldiv koostöö jätkub ka edaspidi. Projekti rahastab LEADER-programmi kaudu PRIA. ○

Projektis osalejad Tori Rahvamajas. Foto: Tori Vallavalitsus

Maadlejate suurepärase tulemused

Maadlejad. Foto: Maadlusklubi Leo

MAADLUSKLUBI LEO

Laupäeval, 11. mail võistlesid Maadlusklubi Leo noormadlejad kahel rindel. Soomes, Tampere toimunud rahvusvahelisest Kreeka-Rooma maadlusturniiril (kokku 260 maadlejat), saadi peaaegu “täistabamus”, sest kõik neli osalejat MK Leost pääsesid poodiumile:

-75 kg Robyn Paulberg 1. koht
-28kg Brenet Juninen 1. koht
-32kg Tristjan Hansalu 2. koht
-38kg Romet Kutsernjuk 2. koht
Poiste mänedžer-treenerina organiseeris Soome sõitu ja oli nendega kaasas Raigo Paulberg. Igapäeva-

selt trennib kolme väiksemat poissi Randel Uiho, kes ise samal ajal viibis Saksamaal treeninglaagris, valmistudes juuni algul Hispaanias toimuvateks juuniorite Euroopa meistrivõistlusteks.

Samal päeval toimunud maadlusturniiril XXXI Kehtna Liud tuli kaks kolmandat kohta: nooremate poiste seas -35 kg Ramon Uiho ja vanemate poiste seas -41 kg Rasmus Tõnismäe. Koit Tõnismäe pidi leppima 5. kohaga. Tasub märkida, et Ramon sai kolm seljavõitu ning ainuke kaotus tuli punktidega poolfinaalis, endast 19 kg raskema poisi vastu. ○

Piltuudis! Sauga Noortekeskuse aktiivi noored käisid Riigikogus. Projekti eesmärk oli tutvuda meie riigi tööga ning teel sinna ja tagasi arutada oma noortekeskuse elu üle, et kuidas olukorda veel paremaks muuta. Kohtuti erinevate tuntud nägudega ja mõned püüti ka pildile.

Foto: Sauga Noortekeskus

Kohtumine Lääne päästkeskusega

KATARIINA VAABEL

KOMMUNIKATSIOONINÕUNIK

26. aprillil toimus Tori vallavalitsuses kohtumine Lääne päästkeskuse esindajatega, kes külastavad kõiki Lääne-Eesti omavalitsusi, et rääkida olulistel siseturvalisuse teemadel.

Ühiselt nenditi, et tulekahjud ja nendega kaasnevad hukkumised on Eestis sotsiaalne probleem ning keskmine tulekahjus hukkunu on statistika põhjal vanemaealine või liikumiskustega inimene, kes iseseisvalt toime ei tule. Tihti peale ei ole need inimesed ohtlikud mitte ainult iseendale, vaid ka teistele ja ühiskonnale üldiselt. Kohalik omavalitsus lahendab sotsiaalselt vähekindlustatud inimeste probleeme, palju koostöös Päästeameti ja Politsei- ja Piirivalveametiga ning teiste koostööpartneritega.

Kohtumisel tõdeti, et täna on vaja need abivajavad inimesed üles leida ja kõikide osapoolte ühise jõupingutusega aidata ühiskonda tagasi – koostöös peab jõudma ühiskonna seisundini, kus elus mitte hakkama saavaid inimesi juurde ei lisandu. Statistika ütleb, et eluhoone tulekahjude arv 1000 elaniku kohta oli 2018. aastal Tori vallas 0,78, tulesurmade arv 100 000 elaniku kohta 8,7 ning uppumiste arv 100 000 elaniku

kohta 0.

Päästjate ja vabatahtlike kodunõustamiste arv Tori vallas on tõusutrendis. Kolme aasta jooksul on külastatud kodude nõustamise eesmärgil 790 majapidamist (2016-210, 2017-251 ja 2018-329). 1000 elaniku kohta on kolme aasta keskmisena külastatud 69 kodu. Lääne päästkeskuse sõnul on Tori vallas hästi käivitunud projekt “500 kodu tuleohutumaks” ning tunnustust vääriavad abivallavanem Priit Ruut ja valla sotsiaaltöötajad väga hea koostöö eest. Esile toodi ka sotsiaalpindade kordategemist Sindi linnas ja Tori alevikus.

Ohutusjärelvalve valdkonnas on koostöö hea, toimib otsesuhtlus Päästeameti ja Tori valla vahel. Koostööd tehakse ka Hirvela elurajooni teemadel. Hädaolukorra seadusest tulenevate uute kohustustega tegeleb vald järjepidevalt. Toimib kriisikomisjon, läbi on viidud kriisireguleerimise õppus ning tegeletakse elutähtsate teenuste toimepidevusega. Tori valla elutähtis teenus on kohalike teede läbitavus.

Tori vallas ei ole ühtegi kutselist päästekomandot, samas on kolm vabatahtlikku – Are, Sindi ja Taali. Valla ja vabatahtlike koostöö on hea ning vabatahtlikud teevad kodunõustamisi ja osalevad kogukondlikel üritustel. ○

Lääne Päästkeskuse ja Tori valla juhid. Foto: Tori Vallavalitsus

Piltuudis! Tori Kooli Sihtasutus avas väljõusaali Tori kooli pargis. Tulge julgelt trenni tegema! Foto: Tori Põhikool

VALLAVOLIKOGUS VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

18. aprillil otsustati volikogus

- Võtta vastu järgmised määrused:
 - Tori valla tunnustuse avaldamise kord
 - Sindi Lasteaia arengukava 2019-2021 kinnitamine
 - Kooli ja lasteasutuse pidaja pädevuse delegeerimine
 - Koolieelsete lasteasutuste teeninduspiirkonna kinnitamine
 - Tori valla sümboolika kinnitamine
- Võõrandada otsustuskorras Sindi linnas Jaama 4-16 asuv Tori vallale kuuluv korteriomand Ruslan Bunale hinnaga 7000 eurot.
- Võõrandada otsustuskorras Tori vallale kuuluv ½ kaasomandi osa Urge külas asuvast Urge tee 13 kinnistust Reiko Burketile hinnaga 5700 eurot.
- Nimetada 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimiste läbiviimiseks Tori valla jaoskonna komisjonide esimehed, liikmed ja asendusliikmed.
- Revisjonikomisjoni liikme valimise otsuse eelnõu ei läinud hääletamisele, kuna kandidaate ei leitud.
- Finantsjuht Gülli Kaunissaare ülevaade 1. kvartali eelarve täitmisest. ○

2019. aasta kogukondliku turvalisuse projektid

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT

Siseministeeriumi korraldatava kogukondliku turvalisuse maakondliku toetusvooru läbiviijaks Pärnu maakonnas on alates 2018. aastast Pärnumaa Omavalitsuste Liit (POL). Kogukondliku turvalisuse maakondliku toetusvooru eesmärk on aidata kaasa ühiskonna kujunemisele, kus inimesed tunnevad end vabalt ja turvaliselt ning kogukonnad on turvalise elukeskkonna loomiseks võrgustunud, kus igapäihte teadliku panuse ja kogukondliku koos tegutsemise kaudu on tagatud ohtude ennetamine ning nutikas ja tulemuslik reageerimine õnnetustele, korrarikumistele ja kuritegudele. **Toetatakse taotlusi, mis:**

- edendavad kohalikku ja piirkondlikku algatust turvalise elukeskkonna loomisel;
- suurendavad turvalisuse loomisse panustavate ühenduste vahelist koostööd (sh edendavad võrgustikupõhist koostööd);
- aitavad kaasa vabäühenduste võimekuse tõstmisele.

Taotlejateks võivad olla:

- Eesti Vabariigis registreeritud mittetulundusühingud ja sihtasutused, kelle liikmeks ei ole või kelle asutajateks ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus;
- vabatahtlikku päästekomandot pidava kohaliku omavalitsuse üksused.

Ühe projekti toetuse piirsumma on **3500 eurot**. Taotlusvoor avatakse **3. mai 2019**. Taotluste esitamise tähtpäev on **3. juuni 2019 kell 16.00** **Toetusvooru abikõlblikkuse periood on 21. mai 2019 kuni 31. august 2020**. Taotlus tuleb esitada elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile pol@pol.parnumaa.ee, märksõna: TUR19 toetusvoor

Lisainfo: www.pol.parnumaa.ee
Kristel Erniits, kristel@pol.parnumaa.ee, 5566 9353 ○

Erivajadusega inimestele üle Eesti

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPIKoda) koostöös sihtasutusega Õigusteenuste Büroo (ÕTB) alustas aprillist 2017 õigusnõustamise teenuse pakumist keskmise, raske või sügava puudega inimestele. Erivajadusega isiku elukondlike õigusküsimuste lahendamiseks võivad sihtgrupi esindajatena nõustamisele pöörduda ka sihtgrupi hooldajad või pereliikmed. Teenuse eesmärgiks on tagada erivajadustega isikutele õigusnõustamine ja abistamine igapävasel ametiasutustega suhtlemisel ning asjaajamisel. Õigusabi tagatakse elukondlike õigusmured lahendamisel: võlad, eluase, pereasjad, tööasjad, toetused jms. Kokku saab leppida kohtumisega õigusnõustamised (vajadusel ka veebisilla vahendusel (Skype), õigusinfot saab

10. aprillil otsustati vallavalitsuses

- Anda ehitusluba Tori vallas Eametsa külas Pärnu lennujaama, Lennujaama tee, Allika tee, Jõeveere, Jõepera, Hakkemetsa, Peetri, Soola ja Pargimetsa kinnistule lennuraja, ruleerimistee, perrooni, platside, teede, patrulltee, hooldustee, kraavide ja truupide ning haljasalade rajamiseks.
- Kinnitada väikehanke „Sauga ja Sindi piirkonna koolivõrgu analüüs“ edukaks pakkumuseks OÜ Cumulus Consulting pakkumus 9790 eurot.
- Anda nõusolek Tori alevikus asuvate kinnistute koormamiseks OÜ Sindi Vesi kasuks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike ehitamiseks.
- Anda nõusolek Tammiste külas asuva kinnistu koormamiseks Elektrilevi OÜ kasuks 0,4 kV maakaabelliini ja elektrijao-tsikilbi ehitamiseks.
- Taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist EV kuuluvatele Urumarja külas ja Tori alevikus asuvatele kinnistutele jalg- ja jalgrattatee, tänavavalgustuse ja sadeveekanalisatsiooni rajamiseks.
- Taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist EV kuuluvatele Suigu külas asuvatele kinnistutele tänavavalgustuse rajamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused:
 - Sauga aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustiku projekteerimiseks Roolinnu ja Nulu tänavate vahelises lõigus;
 2. Eametsa külas Heki ja Heina tee kinnistutele ca 4 MW päikeseelektri tootmisjaama püstitamiseks kolmele eraisikule.
- Väljastada neli ehitusluba.
- Nõustuda Kuiaru külas asuva Otsa katastriüksuse jagamisega, Oore külas asuva Danieli katastriüksuse jagamisega ja Pulli külas asuva Koolimaja tee 9 katastriüksuse jagamisega.
- Määrata Kilksama külas asuva Poeg 41 katastriüksuse uueks lähiaadressiks Selja tee 20.
- Tunnistada kehtetuks Sauga Vallavalitsuse 21.011.2005 korraldus nr 232 „Mart Ojasalule vaba põllumajandusmaa erastamine“.
- Tunnistada Sauga alevikus asuvate Hirvela tn 11, 13, 15, 17 kinnistute hoonestusõiguse seadmiseks läbi viidud kirjalikul enampakkumisel parimaks Finline Trade OÜ pakkumus 40 000 eurot.
- Avaldada tunnustust ja tänu Tori Vallavalitsuse tänukirjaga Are Koolile 190. aastapäeva puhul.
- Anda MTÜ-le TP Laulukool luba projektlagri korraldamiseks Klaara-Manni Puhke- ja Seminarieskuses 14.-20. juulil.
- Kehtestada Sindi Seltsimajas toimuva emadepäeva kontserdi pilethinnaks 5 eurot.
- Kinnitada Tori valla hea-

korrakonkursi „Kaunis Kodu“ juhend.

17. Tunnistada kehtetuks enda otstarbe kaotanud endiste omavalitsuste määrused.

17. aprillil otsustati vallavalitsuses Kooskõlastada Nurme III turba-tootmisala rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise aruanne.

- Vabastada segaolmejäätmete veost üks kinnistu, kuna seal ei elata ja segaolmejäätmeid ei teki.
- Tunnistada nurjunuks Aesoo külas asuva Väike-Meieri kinnistu võõrandamiseks läbi viidud kirjalik enampakkumine.
- Tunnistada nurjunuks Sauga alevikus asuvate Vahtra tn 5, 6, 8, 10 ja Nulu 2 kinnistute hoonestusõigusega koormamiseks läbi viidud kirjalik enampakkumine.
- Tunnistada nurjunuks Sindi linnas Pärnu mnt 23a I korrusel paikneva ruumi kirjalik enampakkumine.
- Anda välja kaks ehitusluba.
- Anda välja viis kasutusluba ja üks välja antud kasutusluba tunnistada kehtetuks.
- Anda nõusolek Tammiste külas asuva Uuemetsa tänava kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks kahele 0,4 kV pingega maakaabelliinile ning elektrijao-tus- ja -liitumiskilbile.
- Nõustuda Randivälja külas asuvate Virula ja Kännu katastriüksuste jagamisega.
- Volitada sotsiaaltöö spetsialisti täitma täisealise isiku kõiki eestkostja ülesandeid.

24. aprillil otsustati vallavalitsuses

- Korraldada avatud hankemenetlusega riigihange „Tori valla liinidele vedaja leidmine“ ja kinnitada riigihanke alusdokumendid.
- Korraldada lihthankemenetlusega riigihange „Lammustööd Tori vallas“ ja kinnitada riigihanke alusdokumendid.
- Tunnistada riigihanke „Autokütuse ostmine jaemüügi korras“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks AS Olerex poolt esitatud pakkumus 40 115.60 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Sauga Põhikoolile IT õppevahendite ostmine“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks Digistep OÜ poolt esitatud pakkumus 10 370.00 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Moodul-liivakastide soetamine Sindi lasteaiale“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks PoMo Playgrounds poolt esitatud pak-kumus 8179.60 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Tori valla ohtlike jäätmete kogumine“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks Ragn-Sells AS poolt esitatud pakkumus 6646.50 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Raske kütteõli ostmine“ vasta-vaks, edukaks ja kvalifitseerituks

30.05-13.06.2019 on Sauga postkontor ajutiselt suletud

OMNIVA

Oleme viinud ajutise sulgemise perioodi võimalikult lühike-seks ja loomulikult tagame postiteenuse kättesaadavuse klientidele ka postiasutuse ajutise sulgemise ajal. Kliendid saavad kasutada kõiki postiteenuseid asendus postiasutuses või tellida kirjakandja koju/ tööle. Postmarkide, kaartide ja ümbrike müügiks oleme sõlminud lepinguid alternatiivsete müügikohtadega, et kliendid saaksid mugavalt osta kirja saatmiseks kõike vajalikku. See on klientidele täiendavaks võimaluseks ka postiasutuse tavapärase töökorralduse ajal.

Eesti Diisel AS poolt esitatud pakkumus 865.84 eurot ühe tonni kütteõli eest.

- Kinnitada kolm 2018. aasta hajaasustuse programmi lõpparu-annet ja maksta välja toetus.
- Vabastada segaolmejäätmete veost üks kinnistu, kuna kinnis-tul ei elata ja segaolmejäätmeid ei teki.
- Nõustuda OÜ ASB Greenworld Eesti vee erikasut-usloa muutmise korralduse eelnõuga.
- Väljastada kolmed projekteerimistingimused.
- Anda välja kaks ehitusluba.
- Anda välja kaks kasutusluba.
- Korraldada 2019. aastal hea-korrakonkurss „Kaunis Kodu“ ja kinnitada iga kategooria rahalise preemia suuruseks 100 eurot.
- Sihtfinantseerida MTÜ-d JK Poseidon 15 000 euroga Sindi Keskränava jalgpallistaadioni piirdeaia rajamiseks.
- Toetada MTÜ-d Viira Aren-dusselts 250 euroga Jõesuu küla video tegemiseks.
- Avaldada tunnustust ja auta-sustada tulemusliku töö eest Are raamatukogu juhataja Malle Pajot Tori Vallavalitsuse tänukirjaga.
- Sõlmida ühe isikuga sotsiaa-leluruumi tähtajaline üürileping.
- Kiita heaks Tori valla arengukava ja eelarvestrateegia muut-mise tegevuskava.

30. aprillil otsustati vallavalitsuses

- Kinnitada riigihanke „Tori valla haljasalade hooldustööd (kaks perioodi)“ edukateks pak-kumusteks Sindi piirkonnas OÜ Matogard pakkumus 114 000 eurot, Sauga piirkonnas Firelli Grupp OÜ pakkumus 32 958.00 eurot, Tori piirkonnas Firelli Grupp OÜ pakkumus 37 808.00 eurot ja Are piirkonnas Firelli Grupp OÜ pakkumus 26 866.00 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Sindi raamatukogu tehniliste lahenduste projekteerimine“ vastavaks, edukaks ja kvalifit-seerituks AS Pärnu EKE Projekt poolt esitatud pakkumus 6260.00 eurot.
- Väljastada kahed projekteerimistingimused.
- Anda ehitusluba Tammiste külas Nurmenuku tänava kin-nistule palliplatsi ja rulaplatsi rajamiseks.
- Anda välja kaks kasutusluba.
- Nõustuda Kiisa ja Urge külas asuva Rääsa katastriüksuse jagamisega.
- Kinnitada Tori valla lasteaade rühmad ja rühmades laste arvud 2019/2020 õppeaastal.
- Moodustada heakorrakon-kursil „Kaunis Kodu“ esitatavate taotluste hindamiseks 9-liikme-line komisjon.
- Anda välja korraldus „Lapse-hoiu- ja eralasteaiateenuse mitterahastamine“.
- Informatsioon: Sindis

ASENDAV POSTIASUTUS

Sauga postkontorit asendab ja väljastab saadetisi Pärnu post-kontor, asukohaga Hommiku 4, Pärnu. E-R 9:00-18:30 L 10:00-14:00 P suletud

TEENUS KIRJAKAND-JAGA TÖÖLE/KOJU Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja koju või kontorisse. Kirjakandjat saab tööle/koju tellida meie kliendiinfo telefo-nilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kell 9–20 ja L-P 9-15. Kirjakandja osutab järgmisi

Pärnu mnt 22 tuleb rekadele parkimisplats.

8. mail otsustati vallavalitsuses

- Tunnistada väikehanke „Sauga põhikooli ventilatsioo-nisüsteemi põhiprojekti koosta-mine“ vastavaks, edukaks ja kva-lifitseerituks OÜ Invento poolt esitatud pakkumus 18 000 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Sindi kergliiklusteede võrgus-tiku ehitamise II etapi projek-teerimine“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks Palmpro OÜ ja Teede Kavand OÜ poolt esitatud ühispakkumus 12 540 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Korterelamu rekonstrueerimine sotsiaalkorterelamuks (projektee-rimine)“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt poolt esita-tud pakkumus 26 900 eurot.
- Kehtestada Tori vallas Eametsa külas Pärnu lennujaama kinnistu detailplaneering.
- Väljastada neljad projekteerimistingimused.
- Keelduda ühele isikule pro-jekteerimistingimuste andmisest.
- Anda välja üks ehitusluba.
- Anda nõusolek Eametsa külas asuvate Tori vallale kuu-luvate kinnistute koormamiseks isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks seoses elektripai-galdiste rajamisega.
- Taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist Elering AS-le kuuluvale Pulli külas asuvale kinnistule jalg- ja jalgrattatee rajamiseks ja selle ava-liku kasutuse tagamiseks.

- Omandada 1000 euroga OÜ-lt Sindi Majavalitsus äri-ühingu omandis olev vallasvara.
- Toetada We Create OÜ Jaa-nisimmanit 500 euroga.
- Toetada Ülo Kannisto poolt korraldatavat laulupidu, mil-lega tähistatakse Eesti Vabariigi 28. taasiseseisvumispäeva, 500 euroga.
- Sihtfinantseerida Eametsa Maaomanike Liitu 10 000 euroga Eametsa külakeskuse tegevuse rahastamiseks.

- Vabastada segaolmejäätmete veost üks kinnistu, kuna kinnis-tul ei elata ja segaolmejäätmeid ei teki. ○

30.05-13.06.2019 on Sauga postkontor ajutiselt suletud

ASENDAV POSTIASUTUS

Sauga postkontorit asendab ja väljastab saadetisi Pärnu post-kontor, asukohaga Hommiku 4, Pärnu. E-R 9:00-18:30 L 10:00-14:00 P suletud

TEENUS KIRJAKAND-JAGA TÖÖLE/KOJU Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja koju või kontorisse. Kirjakandjat saab tööle/koju tellida meie kliendiinfo telefo-nilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kell 9–20 ja L-P 9-15. Kirjakandja osutab järgmisi

Pärnu mnt 22 tuleb rekadele parkimisplats.

8. mail otsustati vallavalitsuses

- Tunnistada väikehanke „Sauga põhikooli ventilatsioo-nisüsteemi põhiprojekti koosta-mine“ vastavaks, edukaks ja kva-lifitseerituks OÜ Invento poolt esitatud pakkumus 18 000 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Sindi kergliiklusteede võrgus-tiku ehitamise II etapi projek-teerimine“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks Palmpro OÜ ja Teede Kavand OÜ poolt esitatud ühispakkumus 12 540 eurot.
- Tunnistada väikehanke „Korterelamu rekonstrueerimine sotsiaalkorterelamuks (projektee-rimine)“ vastavaks, edukaks ja kvalifitseerituks OÜ Kuressaare Kommunaalprojekt poolt esita-tud pakkumus 26 900 eurot.
- Kehtestada Tori vallas Eametsa külas Pärnu lennujaama kinnistu detailplaneering.
- Väljastada neljad projekteerimistingimused.
- Keelduda ühele isikule pro-jekteerimistingimuste andmisest.
- Anda välja üks ehitusluba.
- Anda nõusolek Eametsa külas asuvate Tori vallale kuu-luvate kinnistute koormamiseks isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks seoses elektripai-galdiste rajamisega.
- Taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist Elering AS-le kuuluvale Pulli külas asuvale kinnistule jalg- ja jalgrattatee rajamiseks ja selle ava-liku kasutuse tagamiseks.

- Omandada 1000 euroga OÜ-lt Sindi Majavalitsus äri-ühingu omandis olev vallasvara.
- Toetada We Create OÜ Jaa-nisimmanit 500 euroga.
- Toetada Ülo Kannisto poolt korraldatavat laulupidu, mil-lega tähistatakse Eesti Vabariigi 28. taasiseseisvumispäeva, 500 euroga.
- Sihtfinantseerida Eametsa Maaomanike Liitu 10 000 euroga Eametsa külakeskuse tegevuse rahastamiseks.

- Vabastada segaolmejäätmete veost üks kinnistu, kuna kinnis-tul ei elata ja segaolmejäätmeid ei teki. ○

30.05-13.06.2019 on Sauga postkontor ajutiselt suletud

ASENDAV POSTIASUTUS

Sauga postkontorit asendab ja väljastab saadetisi Pärnu post-kontor, asukohaga Hommiku 4, Pärnu. E-R 9:00-18:30 L 10:00-14:00 P suletud

TEENUS KIRJAKAND-JAGA TÖÖLE/KOJU Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja koju või kontorisse. Kirjakandjat saab tööle/koju tellida meie kliendiinfo telefo-nilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kell 9–20 ja L-P 9-15. Kirjakandja osutab järgmisi

Pärnu mnt 22 tuleb rekadele parkimisplats.

8. mail otsustati vallavalitsuses

Ehitisregistrisse kandmata hooned

MERIKE RAUDSEPP
EHITUSNÕUNIK

1. jaanuariks 2020 tuleb korrastada riiklik ehitisregister, kuhu peavad olema kantud kõik üle 20m2 ehitisealuse pinnaga hooned. Ehitise olemasolu ehitisregistris saab kontrollida veebilehelt www.ehr.ee.

Juhul, kui olete avastanud, et Teie hooned ei ole ehitisregistrisse kantud, või kui Teil puudub võimalus ehitisregistrist seda kontrollida, palun võtke ühendust valla ehitusnõuniku või ehitusspetsialistidega.

Esmalt tuleb tuvastada põhjus, miks hoone ei ole kantud ehitisregistrisse. Ehitisregistris mitte kajastumine ei tähenda alati, et hoone on ehitatud ebaseaduslikult. Vanade talumajade omanikel ei pruukinudki olla kohustust elamu varasemalt tegutsenud hooneregistris arvele võtta. Seega tuleb üles leida vanad projektid, ehitusload, inventariseerimise aktid, riikliku vastuvõtukomisjoni aktid vms, mis tõendaks hoone seaduslikkust. Vajadusel saab vallavalitsusest ka abi arhiivist dokumentide väljanõudmisel.

Kui hoone on ehitatud ilma ehitusloata või vallapoolse nõusolekuta, tuleb asuda hoone seadustamisele. Iga konkreetse juhtumi puhul tuleb vaadata seadustamise võimalusi ning esmase info saamiseks on vajalik pöörduda vallavalitsusse.

Kui hoone on ehitusloa või nõusoleku alusel ehitatud ja saanud valmis, tuleb hoonele taotleda kasutusluba või esitada kasutusteatis. Hoone valmimise järel on kasutusloa taotlemine omaniku kohustus.

Kasutusluba antakse, kui valminud ehitise ehitamine vastas ehitusloale ning ehitist on võimalik kasutada nõuete ja kasutusotstarbe kohaselt.

Kasutusloa olemasolu on vajalik eelkõige hoone omanikul. Näiteks kui hoonega juhtub õnnetus ning sellel puudub kasutusluba, võib kindlustusettevõtte keelduda kulude kompenseerimisest. Seda põhjusel, et kasutusloata ehitise puhul pole täpselt teada, kas õnnetus juhtus lähtuvalt ehitise nõuetele mittevastavusest või millestki muust. Samuti ei pruugi kasutusloata hoonete müügi puhul ostja saada

pangast laenu, probleem võib tekkida hoonete kindlustamisel. Kasutusloa olemasolu naaberkinnistul oleval hoonel võib samuti olla oluline, et anda kindlus, et näiteks tulekahju korral ei oleks naabrite hooned ohus. Samuti tuleb kindlasti enne kinnisvara ostu kontrollida kasutusloa olemasolu, et vältida hiljem tekkida võivaid probleeme.

On küll palju teenuspakkujaid, kelle käest saaks osta teenust oma hoonete seadustamiseks, kuid siiski oleks mõistlik kõige esimese asjana pöörduda vallavalituse spetsialistide poole. Vallavalitsuses on spetsialistide abiga võimalik tuvastada, kas hoone on ehitatud seaduslikul alusel, leida valla arhiivis olevad dokumendid, saada abi vajalike taotluse täitmisel.

Meedias kajastatud suure trahvi hirmus ei tasuks vallavalitsusse tulemata jätta. Igale olukorrale on lahendus ja lõpuks tuleb ikkagi hooned ehitisregistrisse kanda.

Ehitusnõunik ja ehitusspetsialistid asuvad Sauga teenuskeskuses, vastuvõtuajad teisipäeviti 13-16.30 ja neljapäeviti 9-12. Lisainfo telefonil: 5556 0275, Merike Raudsepp. ☺

Korteriühistud saavad toetust kütteseadme väljavahetamiseks või kaugküttepiirkonnaga liitumiseks

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Alates 1. augustist saavad korteriühistud Keskonnainvesteeringute Keskusest (KIK) taotleda toetust biomassil või fossiilkütustel (va maagaas) töötava või otsest elektrikütet kasutava kütteseadme asendamiseks taastuvat kütust kasutava seadmega. Samuti saab toetust maja ühendamiseks kaugküttesüsteemiga.

„Ilmselt on energiasääst ja madalamad kulutused kommunaalarvetele kõigi korteriühistute eesmärk. Vähem tähtis pole ka välisõhu kvaliteet,“ selgitab toetuse tagamaid KIKi juhataja Andrus Treier.

„Anname toetust nendele korteriühistutele, kelle maja on ehitatud enne 1. jaanuari 2010, kuna need hooned ei ole valmistatud kõige energiasäästlikumalt ja nende kütteseadmed võivad vajada väljavahetamist.“

Toetust saab taotleda:

- biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks biomassil töötava katelseadmega,
- biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks mõne teise taastuvkütuse lahendusega,
- fossiilset kütust kasutav küttesüsteemi (v.a maagaas) asendamiseks taastuvkütuse lahendusega,
- biomassil või fossiilsel kütusel töötava küttesüsteemi asendamiseks kaugküttevõrguga.

Eelistame kaugküttevõrguga liitumist, sest tegemist on parima võimaliku lahendusega keskkonnakaitsestest aspektidest vaadelduna ja ühtlasi panustab see kaugkütte-

võrkude jätkusuutlikkusse,“ selgitab KIKi energetika valdkonna juht Eduard Sizov.

„Sellel juhul võib projekti maksumusse lülitada ka hoonesisised küttesüsteemiga seotud tööd. Teiste võimalike variantide puhul tuleb projekt koostada ilma hoonesiseste küttesüsteemideta.“

Toetuse taotlemiseks ei ole oluline, et maja oleks eelnevalt rekonstrueeritud, kuid korteriühistul tuleb taotluse esitamisel lisada visioon ja kavandatud tegevused maja soojustamiseks. Toetuse taotlemisel peab omaosalus olema 50% projekti abikõlblike kulude maksumusest.

Taotluste esitamine toimub 1. augustist kuni 30. septembrini andmesüsteemi KIKAS kaudu, kuid taotlusi saab sisestama hakata juba suve alguses. Täpsema info leiab KIKi kodulehelt või saab küsida projektikoordinaator Reet Utsult (reet.utsu@kik.ee, 6 274 328).

Toetust jagatakse riigisese keskkonnaprogrammi atmosfääriõhu kaitse programmist. Toetuse töötas välja Keskkonnaministeerium.

KIK on riigile kuuluv finantsasutus, mis rahastab keskkonnaprojekte Eesti keskkonnatasudest laekuvast rahast, CO2 kvoodimüügi tuludest ning Euroopa Liidu struktuurifondidest. Lisaks pakub KIK võimalust taotleda sihtotstarbelist laenu keskkonnaprojektide elluviimiseks ning korraldab ressursisäästlike ideede konkurssi Negavatt. Üheksateistkümnne aastaga on riik KIKi kaudu toetanud ligi 20 000 keskkonnaprojekti ca 1,8 miljardi euroga. ☺

Tasuta ja soodustingimustel õigusabi

EESTI ÕIGUSBÜROO

Sul on võimalus saada tasuta ning soodustingimustel õigusabi - kasuta seda! Eesti Õigusbüroo pakub riigi toel kvaliteetset õigusabi Eesti elanikele:

- 1) esimesed 2 tundi õigusabi TASUTA
- 2) järgmised 3 tundi 20€/h
- 3) järgmised 10 tundi 40€/h

NB! Vajalik eelnev registreerimine ning kliendilepingu sõlmimine (lepingutasu 5€ ühes kalendriaastas). Tasuta ning soodustingimustel õigusabi projekti toetab Justiitsministeerium.

Lisainfo ning registreerumine aadressil www.juristaitab.ee või telefonile 6 880 400 helistades. ☺

Ohtlike jäätmete kogumisring 2019 Tori vallas

Tori Vallavalitsus ja Ragn-Sells AS korraldavad Keskonnainvesteeringute Keskuse toetusel juunis 2019 ohtlike jäätmete kogumisringi, mille käigus saavad Tori valla hajaasustusega piirkonna elanikud tasuta ära anda majapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed.

Kogumisringi eesmärk on vältida ohtlike ainete keskkonda sattumist. Vastu võetakse järgmisi majapidamises tekkivaid jäätmeid: pliiakud, patareid, akud, päevavalguslambid, elavhõbedaga termomeetrid, vanad ravimid, kasutatud õlid ja õlifiltrid, värvi-, laki-, liimi-, lahustijäädid, olmekeemia jäädid, paljundusmasinate kassetid, ohtlike ainetega määrduvad pakendid ja vanad elektri- ja elektroonikaseadmed. Esemed peavad olema komplektsed ja demonteerimata (näiteks televiisori kast ja plokid ning kineskoop ei tohi olla eraldi). Külmikute külmutusagregaate ei tohi vigastada ega ise demonteerida. Komplektseks loetakse toodet, mis ei ole lammutatud ning sisaldab antud seadme olulisi osasid (kineskoope, trafosid, kompressoreid jne). Seadmel võivad puududa väheolulised osad nagu käepidemed, riulid, toitejuhe jne.

NB! Vastu ei võeta olmejäätmeid ja rehve.

Sõltuvalt ära antavate jäätmete kogustest võivad kellajaad varieeruda. Palun arvestada täiendava ajavaruga.

Lisainfo: Janne Soosalu, Tori valla keskkonnaspetsialist, 5253929 ☺

TORI PIIRKONNA KOGUMISRING 17. JUUNI 2019	
Kogumisringi peatused	Kellaaeg
Piistaoja töökoda	09.00-09.30
Selja küla töökoja juures	09.45-10.10
Tori alevik, Oore tee 2	10.20–10.40
Jõesuu küla, Keskuse tee 2a konteinerite juures	11.00-11.25
Tori alevik, Virula tn 10 ja Tori koolitee nurgal	11.40–12.00
Oore küla infotahvli juures	12.25–12.45
Taali küla, Saare tee 4 ääres	13.05-13.30

KredExi lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvoor

KredExi avas 06.05.2019.a. lasterikaste perede kodutoetuse taotlusvoor, mis on avatud kuni 10.06.2019.a.

Toetus on suunatud madala sissetulekuga peredele, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast (kaasa arvatud) last ja kes moodustavad ühise leibkonna. Toetussumma on kuni 8000 eurot, varasemalt ühe korra toetust saanud võivad taotleda kuni 5000 eurot.

Toetust saab taotleda:

- **eluaseme soetamiseks**, kui perel puudub pere vajadustele vastav eluase või olemasolev eluase on halvas seisukorras või ruumiliselt ebapiisav;
- **ehitamisega seotud tegevusteks**, kui olemasolev eluase ei vasta elementaarsetele elamistingimustele, sealjuures puudub näiteks vee- ja kanalisatsioonisüsteem või pesemisvõimalus, katus ei ole vettpidav, küttekolded on amortiseerunud vms.

Olulisemad tingimused:

1. 2018. aastal saadud maksustatav tulu ei või olla suurem, kui 355 eurot leibkonna liikme kohta kuus. Tulu hulka arvestatakse kõik eraisikuna ja ettevõtjana teenitud tulud. Tulude hulka ei arvestata riiklikke toetuseid, elatisraha ja 2018. aastal makstud kodutoetust.
2. Tulude tõendamiseks esitatakse KredExile kõikide täisealiste leibkonnaliikmete 2018.a. maksuandmete tõendid.
3. Kõik leibkonna liikmed peavad olema

ARE PIIRKONNA KOGUMISRING 29. JUUNI 2019	
Kogumisringi peatused	Kellaaeg
Elbu külas, külaplatsil	09.00-09.30
Are teenuskeskuse juures asuvas parklas	09.45-10.00
Niidu külas, Are pargi kõrval platsil	10.10–10.25
Tabria külas, Tabria bussipeatuses	10.35–11.00
Murru külas külaplatsil	11.15–11.30
Suigu külas Suigu seltsimaja ja kaupluse vahele jäävas parklas	11.45-12.00
Lepplaane külas, Lepplaane bussipeatuses	12.15-12.30

SAUGA KOGUMISRING 8. JUUNI 2019	
Kogumisringi peatused	Kellaaeg
Nurme küla, Sauga Põhikooli bussipeatuse juures	09.00-09.30
Eametsa küla, Kiilu bussipeatus	09.45-10.15
Sauga alevik, Sauga Avatud Noortekeskus	10.35–11.00
Sauga alevik, Salu 6 juures	11.15–11.45
Kilksama küla, Tiglitsa bussipeatus	12.00–12.30
Urge küla, Urge raamatukogu	12.45-13.10
Pulli küla Koolimaja parklas	13.25-13.50
Tammiste küla, Aiandi bussipeatuses	14.15-14.45
Tammiste küla, Uuemetsa elurajoonis RMK metsaraja alguses	15.00-15.30

registreeritud toetusealusele elamispinnale. Eluaseme püstitamise, elamiskõlbmatu eluaseme renoveerimise või eluaseme soetamise korral peavad kõik leibkonna liikmed olema registreeritud ühele aadressile, kus reaalselt elatakse.

4. Taotleja või tema kuni 15-aastane laps/lapsed peab olema toetusealuse elamispinna omanik või kaasomanik (ehitamisega seotud tegevused).
5. Taotleja omandis ei või olla rohkem, kui üks eluruumina kvalifitseeruv kinnisasi.
6. Teistkordset toetust saavad taotleda pered, kellel on eelmine toetus kasutatud, projekt tähtaegselt lõpetatud ja KredExile esitatud toetuse kasutamise aruanne.
7. Peres kasvav raske või sügava puudega laps annab taotlusele lisapunkte ning puude tõendamiseks esitatakse taotlemisel arstliku ekspertiisi otsus puude määramise kohta.
8. Kui leibkonnas on 2 vanemat, peavad mõlemad vanemad vastama taotlejale esitatavatele nõuetele ja esitama taotluse koos.

Taotlust saab esitada alates 06.05.2019.a. KredExi e-teenuste keskkonnast või e-posti teel aadressil toetused@kredex.ee (vajavad digitaalse allkirjastamise võimalust). Taotlusi saab esitada ka paberil, posti teel aadressil Hobujaama 4, Tallinn, SA KredEx, 10151, Kodutoetus.

Vormid lisatakse kodulehele 06.05.2019. Info taotlemise tingimuste ja taotluste esitamise kohta leiata KredExi kodulehelt. ☺

Erasmus+ projekti WONDER College Barbey d’Aurevilly partnerkooli külaskäik

PILLE USIN
TORI PÕHIKOOLI DIREKTOR

Projekti nimetus WONDER tuleb ingliskeelsete sõnade esitähedest: Wetlands: (märgalad), Observe Nature (jälgil loodust), Discover Europe (avasta Euroopat) ja React (reageeri). Tori kooli tegevus keskendub projekti raames eelkõige Soomaale ning selle uurimisele. Projektis osaleb kolm kooli: Tori Põhikool ning kool Kreekast ja Prantsusmaalt. Erasmus+ projekti WONDER raames võõrustasime maikuus prantslasi College Barbey d’Aurevilly koolist. Külalised tutvusid Tallinna vanalinaga ning õppisid tundma talulapse elu 19. sajandi Kurgjal. Projekti kandev idee on märgalade uurimine, seepärast veetsid projektis osalejad ühe päeva Soomaal kanuudega seigeldes ja raba tundma õppides. Kolmas päev möödus meie koolis. Aktusel näitasime, missuguste tegevustega koolilapsed Eestis tunniväliselt tegelevad- laulis koor,

esinesid tantsurühmad ja kooli bänd. Tutvustasime Eestit ja meie kooli. Prantsuse õpilased osalesid tundides ning töötubades. Pealelõunal näitasime külalistele Tori vaatamisväärsusi, jalutasime koos Soomaal Riisa markarajal ja õppisime tundma rabataimi. Päeva lõpetasime ühise peoga, söime meie emade valmistatud toitu, mängi-

sime, tantsisime ja laulsime. Enne lahkumist istutasime ühiselt sõpruse märgiks pihlaka. Andsime endast parima, et meie külalistele jääks Eestimaast, Torist ja meie koolist hea mulje. Sõlmisime sõprusuhteid ja loodame aasta pärast minna külla Põhja- Prantsusmaale College Barbey d’Aurevilly kooli. ○

College Barbey d’Aurevilly kooli õpilased kanuumatkal Soomaal.
Foto: Tori Põhikool

Arhitektuurikonkurss Kooliruum 2019

MARJU SEPP
ARE KOOLI 8. KLASSI KLASSIJUHATAJA

2018. aasta kevadel otsustas Are Kooli 8. klass teha ühise loovtöö. Kuna kaua aega on koolimajas olnud vajadus puhkenurga järele, siis otsustasid nad selle lõpuks ise valmis teha. Sobiv koht leiti kolmandale korrusele. Plaanid elluviimiseks saadi nõusse käsitöö õpetaja Evelyn Pajula ning tööõpetuse õpetaja Mairo Sepp. Alates 2018. aasta sügisest algas sama suunitlusega projekt Kooliruum’19, milles osales klass kahe võistkonnaga: tüdrukud Padjakeste ning poisid Karkassi nime all. See on üle-Eestiline uurimuslik ja mänguline loovtööprojekt, mille käigus pidid õpilased kasutama erinevaid teaduse ja disaini meetodeid, et luua visioon uuest koolist. Projekti jooksul sai kogeda loodus- ja sotsiaalteaduslike uurimismeetodite kasutamist ning disainile ja arhitektuurile iseloomulikke tööprotsessi elulises olukorras. Õpilased pidid asuma nii teadlase rolli, kelle ülesanne oli välja selgitada koolikeskkonna eripära kui ka arhitekti rolli, kes töötab välja ruumilise idee. Projekti lõpus pidi valmima õpilaste nägemus uuest kooliruumist, mis on ideaalis ka õpilastele endile jõukohane

Õpilaste enda valmistatud puhkenurk.
Foto: Marju Sepp

Tammiste Lasteaia lapsed treenisid tippSPORTlaste juhendamisel

VERONIKA MITTING, EDA TENSON, MARGE LUMISALU
TAMMISTE LASTEAIAST

18. aprillil toimus Tammiste Lasteaias nelja kuulsa sportlase - suusahüppaja Martti Nõmme, maratonijooksja Roman Fosti, jetisportlase Jasmiin Üprausi ning rannajalgpallur Aleksei Galkini - eestvedamisel teguderohke ja meeleolukas spordipäev. Tervisenädala tippsündmusena toimunud spordipäev avati pidulikult ühislaulu ja soojendusviimlemisega. Seejärel said sõna sportlased, kes tutvustasid oma spordiala ning kaasatoodud varustust, karikaid ja medaleid. Kui tutvus tehtud, algas tõsine sportimine neljal alal: pendelteatejooks, takistusraja läbimine, kaugushüpe ja jalgpall. Joosti, hüpati, löödi palli, pingutati, tehti koostööd ning elati kaaslastele südamest kaasa. Allaandjaid ei olnud ning pigem pingutati tavapärasest rohkemgi. Selgus, et ainuüksi pooleteise tunniga olid lapsed saanud nii tugevamaks, kiiremaks kui ka osavamaks. Seega olid kõik osalejad diplomid auga välja teeninud. Pärast võistlusi oli kõigil võimalik tippSPORTlaste medaleid ja karikaid lähemalt uudistada ning

Spordipäev. Foto: Tammiste Lasteaed

külalistega juttu ajada ja pilti teha. Kuna ilm oli ilus, siis pakkusid lasteaias kokad kõigile spordipäeval osalenutele lõunasööki õues. Päeva lõpus võis tõdeda, et meie eesmärk - kutsuda külla oma ala edukad ja pühendunud sportlased, kes on lastele eeskujuks ning juhendavad tegevustes - sai täidetud. Oli tõeliselt tegus ja sportlik päev. Loodetavasti annab see kogemus lastele indu veel rohkem sporti teha ning pingutada. Ka kutsutud külalised olid rõõmsad ja rahul võimaluse eest veeta päev spordilembestega lastega.

Vahvat spordipäeva jäab meenutama ka lasteaias saalis tehtud ühispilt, kus kõik viis Tammiste Lasteaia rühma olid rietatud olümpiarõngaste värvide järgi – sinistes riietes Urvakesed, kollastes Pajutibud, mustades Kastaninublad, punastes Kuusekäbi nupsud ning rohelises riietuses Männikäbi põnnid. Soovime tänada Tervisenädala programmi koostajat Evelin Bergmanni ning Kuusekäbi nupsude rühma lapsevanemaid - Maarja Ploomi, perekond Sillandit ja perekond Rähni, tänu kellele jõudsid sportlased meie lasteada! ○

Sauga kooli parimad tulemused 2018/19 õppeaastal

HELI ALUMETS
SAUGA KOOLI ÕPPEALAJUHATAJA

31. jaanuaril toimus matemaatikaviktoriini NUPUTA 2019 Pärnu maakonna voor. Sauga Põhikoolist osales 3 võistkonda. Teise 7. klassi meeskonnana olid võistlemas Henri Pärn, Rain-Robin Kurg ja Kevin Reimann, kes saavutasid esimese koha ning käisid Pärnu maakonda esindamas finaalohtluse, mis toimus 4. mail Jõgevamaal. Finaalis oli koht keskmiste seas. Õpilasi juhendas õpetaja Tiina Pärn. Emakeeleolümpiaadi Pärnu maakonna piirkonnavoorus saavutas Kevin Reimann 7. klassi õpilaste arvestuses ülekaaluka võidu, 7.-8. klasside üldarvestuses saavutas väga tubli teise koha. Kevin õpetaja on Marika Hoolma. 22. märtsil toimus Pärnu Spordikooli kergejõustikuhallis TV10 Olümpiastardi kolmas maakondlik etapp. Meie kooli õpilastest võistlesid väga edukalt 7. klassi õpilased Pilleriin Törnpu ja Henri Pärn. Tüdrukute vanema vanuseklassi kõrgushüppes kordas Pilleriin oma isiklikku rekordit, ületades kõrguse 1.40. Selle tulemusega saavutas ta teise koha. Poiste vanema vanuseklassi kõrgushüppes saavutas Henri kolmanda koha, kui ületas kõrguse 1.30. Õpetaja-juhendaja on Romet Mihkels. 9. märtsil toimus Pärnu-Jaagupis maakondlik matemaatikaolümpiaad. 4. klasside arvestuses saavutas esikoha

Sauga Põhikooli õpilane Richard Müller, keda juhendas õpetaja Merike Rahtma. 20. märtsil toimus maakondlik Varia viktoriin 1.-3. klassini. Meie kooli võistkond, kuhu kuulusid Stig Airon Jaakson, Marin Tiits ja Karolin Orm, saavutas 3. koha. Õpilasi juhendas õpetaja Silja Heinsalu. 14. aprillil toimus Pärnumaal esimene Tori valla laste ja noorte laulukonkurss. Osaleda võisid kõik lapsed, kes omavad sissekirjutust Tori vallas, õpivad Tori valla koolides või käivad Tori valla lasteadeades. Sauga Põhikooli õpilane Marin Tiits saavutas enda vanusegrupis kolmanda koha. Tema õpetajaks on õpetaja Tiina Männik. Maakondlikul matemaatikaolümpiaadil 7.-9. klassidele saavutas Anders Vugt 4. koha, õpetaja Tiina Pärn. 16. aprillil toimus 6. klassi inglise keele olümpiaad, kus Hanna-Liisa Hein saavutas 3. koha. Hanna Liisat juhendab õpetaja Eda Strandberg. 3. mail toimusid Joulumäel Pärnu maakoolide meistrivõistlused murdmaajooksus. 6.-7. klasside tüdrukute 500 meetri jooksus saavutas ülekaaluka esikoha Pilleriin Törnpu, kes edestas lähimat konkurenti koguni 6 sekundiga. 6.-7. klasside poisid jooksid 1000 meetrit ja Mark-Sander Ardel saavutas suurepärase teise koha. Kolmanda medali võitis 8.-9. klasside tüdrukute 500 meetri jooksus Kaili Hansen, kes saavutas kolmanda koha. Õpetaja on neil jällegi Romet Mihkels. Edu edaspidiseks! ○

Majda Koren: koren tähendab porgandit

URMAS SAARD
SINDI GÜMNAASIUMI INFOJUHT

„Minu nimi on Majda Koren, ma tulen Sloveeniast, ma kirjutan raamatuid, mulle meeldivad kollid, tulnukad ja võlujoogid,“ ütles lastekirjanik 7. mail toimunud kohtumisel Sindi gümnaasiumi esimese kuni neljanda klassi õpilastega. Külalist saatis kirjastuse Päike ja Pilv juhataja Katrin Reinmaa, kes tegi laste ja kirjaniku vahelise vestluse mõlemale arusaadavaks. Koren õpetas lastele pisut sloveenia keelt ja alustas oma nimest. „Koren tähendab sloveenia keeles porgandit. Sellepärast ongi minu kõrvarõngad porgandid.“ Kirjaniku arvates on täiskasvanutel üsna raske sloveeni keelt õppida, aga lastel minevat õppimine päris hõlpsasti. „Õpime, kuidas öelda tere hommikust. Kuulame ja kordame minu järgi: dobro jutro!“. Järgmisena said lapsed teada, et lahko noč tähendab head ööd. Koren hindas laste hääldust suurepäraseks. Siis võeti käsile numbrite loendamine: ena, dva, tri, štiri, pet. Koren rääkis lastele Sloveenias asuvast väikestest Bledi linnast, mis on siiski pisut enam kui tuhatkonna elanikuga Sindist suurem. Kirjanik näitas oma käes märkmiku ja selgitas: „Ükskõik kuhu ma ei läheks, mul on alati kaasas väike märkmik, sest mitte kunagi ei tea, millal tuleb mõni hea idee.“ Oma esimese raamatu ideest jutustades palus Koren esimeses reas istunud tütarlapse enda kõrvale. „Mängime, et see tüdruk on minu kõige noorem poeg. Mul on kolm poega, kes on praegu täiskasvanud mehed, aga läheme ajas tagasi, kui kõige noorem poeg oli kolmene.“

Ühel õhtul voodisse magama minnes vaatas laps sängi alla ja kujutles, et näeb pimeduses kolle, kes ajasid hirmu peale. „Mõtlesin, mida ma saaksin teha, et ta enam ei kardaks. Siis ma mõtlesingi välja väikese tüdruku, kellel on roosad juuksed. Sellest sai minu esimene raamat, mis rääkis kollist nimega Mici.“ Koren luges samast raamatust lühikese lõigu ilma tõlketa sloveeni keeles ette, et kuulajad saaksid aimduse selle keele kõlast. Küsimuste küsimise ajal tõusid kümned käed. Küsiti ka vanust, aga seda tuli ise arvutada, sest vastates ütles kirjanik, et on sündinud 1960. aastal. „Miks tahtsid saada kirjanikuks?“ Koren vastas tütarlapsele, et talle on kirjutamine alati meeldinud. „Kolmandas-neljandas klassis hakkasin kirjutama päevikut.“ Kirjaniku juttu kuulas kooli aulas suure huviga ka 1.b klass koos oma õpetaja Heli Telmaniga. Nemand olid elnevalt lugenud Koreni raamatut “Keeda mulle üks muinasjutt”, mis ilmus eesti keeles mullu oktoobris. Muinasjutus keedab jänkuema oma pojakesele erinevates pottides erineva maitsega muinasjutte. „Ka meie klass õppis tundma erinevaid maitseid ja retsepte lugema. Mõtlesime välja ühe muinasjutu retsepti,“ ütles Telman. Nimetatud lasteraamat kuulub käesoleval õppeaastal rahvusvahelisesse lugemisprojekti Meie Väike Raamatukogu, mis mõeldud esimese ja teise klassi õpilastele rikastamiseks koolitööd ning mõistmaks enda tundeid. Sindi gümnaasiumi raamatukogu juhataja Imbi Jalakas kinnitas, et lugedes vähemalt pool tundi päevas, saavutavad lapsed palju paremaid õpitulemusi võrreldes nendega, kellel lugemishuvi puudub. Lühendatult Külaudiste infoveksist ○

Sloveenia kirjanik Majda Koren Sindi gümnaasiumis. Foto: Urmas Saard

August Pulst 130. Tori muuseum 85.

Koostöös Tori Muuseumiga tutvustame igas lehes veidi August Pulsti. 14. jaanuaril täitis tema sünnist 130 aastat. Igal korral käsitleme erinevat teemat või valdkonda. Muuseumide asutaja

August Pulst oli otseselt seotud nelja muuseumi rajamisega: Eesti Kunstimuuseum, Teatri- ja Muusikamuuseum, Tori Muuseum, Vabaõhumuuseum. **Tori Muuseum oli esimene kihelkonnamuuseum Eestis.**

Muuseum asutati 10. mail 1934. aastal Tori Muuseumi Ühingu poolt, mille eesotsas oli August Pulst, kes töötas ühingu esimehena ja juhatajana 1944 aastani. Ta kogus nii ainelist vara ja palju kirjalikke ülestähdendusi. Esimene ese Tori Muuseumis oli õllekann. Teise maailmasõja lõpuaastatel likvideeriti Tori Muuseum ja kõik varad anti üle Pärnu Muuseumile. Muuseum taasavati Eesti Põllu-

majandusmuuseumi Tori filiaalina 29. dets. 1989. a ja sai nimeks Tori Hobusekasvatuse Muuseum. Aastal 1997 anti Eesti Põllumajandusmuuseumi Tori filiaali varad üle Tori vallavalitsusele muuseumi loomiseks ning asutati Tori muuseum. Tori muuseum kogub, säilitab, eksponeerib ja vahendab kohaliku rahva kultuuripärandit. Tori Muuseumi asutamise kohta aga võime julgelt öelda – see oli tõsiasi, et oli esimene selline maa – või kihelkonnamuuseum. Tori Muuseum selliselgi kujul nagu see oli, läheb meie muuseumide ajalukku ja ajalukku lähevad ka tolleaegsed Tori Muuseumi asutajad.

Tõstame klaasi Tori muuseumi alussammaste ja -tugede terviseks! Tervis!
Loe pikemalt meie kodulehelt
www.torivald.ee

Tori Muuseumi Ühingu põhikirja illustratsioonina õlletoop.
Allikas: Tori Muuseum

Sindi tähistab Eesti lipu 135. sünnipäeva

URMAS SAARD

EESTI LIPU SELTSI SINDI OSAKONNA ESIMEES

Eesti lipu 135. sünnipäeval marsivad Sindi koolinoored kahel korral mööda ajaloolist Pärnu maanteed, rivistuvad linna raekoja ette pidulikule tseremooniale ja annavad keskpäeval kontserdi Sindi seltsimajas. 4. juunil, algusega kell 10.00, liiguvad Sindi gümnaasiumi õpilased koos õpetajatega mööda Pärnu maanteed raekoja juurde, kus kell 10.20 toimub pidulik lipurivistus ja koolinoortega ühinevad ka Sindi lasteaia vanemate rühmade mudilased. Kohal on Pärnu noorte puhkpilliorkester Rein Vendla juhatamisel. Tervitavad Tori vallavanem Lauri Luur ja haridusministeeriumi esindaja. Õpilased Braian Kulp ja Merilin Haasma esitavad mõtteid teemal „Eesti lipp ja mina“, mille aitas ette valmistada õpetaja Eneli Arusaar, Eesti Lipu Seltsi liige. Kell 10.30 marsitakse orkestri saatel

tagasi koolimaja juurde. Sinimustvalget esinduslippu kannab 12. klassi õpilane Margit Viies, teda saadavad 10. klassi õpilased Merili Tambu ja Pilleriin Pihelgas.

Algusega kell 12.00 toimub tähtpäeva kontsertaktus Sindi seltsimajas, kus esinevad Sindi gümnaasiumi õpilased ja Kuu tantsurühm. Tervitavad Eesti Lipu Seltsi Sindi osakonna esimees Urmas Saard, Pärnu abilinnapea ja lipu seltsi liige Marko Šorin. Lõpusõna ütleb Sindi gümnaasiumi direktor ja lipu seltsi liige Ain Keerup. Kava on ajalehe ilmunise ajal veel täpsustavalt täiendamisel.

Pidupäeva korraldavad Eesti Lipu Seltsi Sindi osakond ja Sindi gümnaasium, kes kutsuvad kõiki pidulikust sündmusest osa saama. Kaasa võtta eelmistel aastatel jagatud käsilipud. Ka käesoleval aastal kingib lipu selts kohalviibivatele inimestele käsilippe.

Pidulik lipurivistus Sindis raekoja ees 2018. aasta 4. juunil. Foto: Urmas Saard

Näitus Sindi Linnaraamatukogus

ENE MICHELIS

SINDI LINNARAAMATUKOGU DIREKTOR

14. maist kuni heinakuu lõpuni on Sindi Linnaraamatukogus ARS kunsti-stuudio maalinäitus. MTÜ Annela Raud Selge kunsti-stuudio liikmed iseloomustavad end nii: “Maalimine aitab suunata mõtlemist, tasakaalustada tundeid ja pingeid, arendada isikupära, julgust ning oskust näha ja mõista ümbritsevat.” Olete oodatud näitust

ARS Näitus Sindi Linnaraamatukogus. Foto: Sindi Linnaraamatukogu

vaatama Sindi Linnaraamatukokku (aadressil pärnu mnt 44, Sindi):

E 11.00-18.00
T-R 10.00-17.00
L 10.00-14.00

Fotonäitus Sindi Sotsiaaltöökeskuses

RENNA JÄRVE

SINDI SOTSIAALTÖÖKESKUSE JUHATAJA

3. juunist kuni 28. juunini on Sindi Sotsiaaltöökeskuses väljas Mikk Rätsepa fotonäitus „Taba hetke ja ilu“. Näituse avamine toimub 3. juunil kell 9.30, kus Aire Koopi esituses saab kuulda ka Mikk Rätsepa luulet. Mikk Rätsep oli 34-aastane raske südamerikkega noormees, kes on tänaseks kahjuks meie hulgast

“Täna öösel me ei maga” ehk Sauga raamatukogu ja noortekeskuse öölugemisest

PIIA SALUNDI

RAAMATUKOGU JUHATAJA

Tänavusel, kuuendat korda toimunud Sauga raamatukogu ja noortekeskuse öölugemisel ühendasime traditsioonid uudsusega. Nagu ikka, käis noortel külas

kirjanik, kelleks seekord oli Aidi Vallik. Muu hulgas pajatas ja kuulas kirjanik igasuguseid juhtumeid koolielust ja saavutas noortega päris hea kontakti. Esmakordselt proovisime läbi mängida mõrvamüsteeriumit – mõrvari leidmine osutus nii suureks pähklikks, et ilmselt oleks sellega hommikuni läinud, kui detek-

tiividele poleks laekunud salajasi vihjeid. Sellegipoolest jõudsid noored tavapärasel ööorienteerimisel kirjandusülesandeid otsida, osaleda viktoriinis ja mitmetes lõbusates mängudes. Elevust jätkus varajaste hommikutundi-deni, ette loetud kummituslood töid aga lõpuks magusa une.

Noppeid meie vallas toimunud Teeme ära! talgudest

KATARIINA VAABEL

KOMMUNIKATSIOONINÕUNIK

Kokku oli registreeritud meie vallas 22 erinevat talgupaika: Tori Hobusekasvanduses, Jõesuu külamajas, Are alevikus KÜ-s Pärivere 9, Tammiste lasteaias, Tori kooli 3.b klassi nurmenukutalgud, Tori Sotsiaal-maja taaskasutustalgud, Sindi Tuletõrje Seltsi talgud, Sindi Avatud Noortekeskuse talgud, Are alevikus Uuel tänaval, Sindis Tööstuse tänaval, Kase talus Lepplaanes, Are pargis, Tammistes, Selja teel Sauga alevikus, Sindi Selt-simaja ümbruse korrastamine, Lepplaan külatalgud, Tammiste külaplatsi-mänguväljaku rajamine Veskikaare tänavale, Sindi Lasteaia talgud, Pärnu jõe Tammiste jõekalda korrastamise talgud, Suigu Seltsimaja talgud, Sindi linnas Kännu tänava talgud, Pulli külas Jaani talu talgud.

Mõned nopped talgujuhtidelt:

„Sindi ANK on osalenud kõikidel Teeme ära! talgutel. Sel aastal, 4.mail korjasime kokku 31 100! kotti prahti! Parema varustusega aitas meid traditsiooniliselt Mihail Šorin. Pidulikul lõpetamisel jagasime tänukaarte ja talguhundi passe. Sõime kringlit, jõime morssi! Noortekeskuse ümbrus lausa särab! Suur tänu kõikidele osalejatele!” Sindi Avatud Noortekeskuse talgute juht Helle Vent.

„Reede hommikul oli päris kurb olla, kui talgujuht avastas, et ilm on kehv ja ei tea, kas üldse saame väljas tööd teha. Ilmataat oli aga meie poolt ja kui kell 10 lastega Suigu küla koristamisega alustasime, hakkas päike paistma. Are Kooli Suigu lasteaia Lepatriinu rühma lapsed tegid ära suure töö meie küla heakorra parandamiseks. Suur tänu kaheksale tublile talguhundile ja õpetaja Airele ning õpetaja Heljule. Tulukese liikmed Lea, Vaike ja Malle hoolitsesid meie ilupöösaste ja lilled eest. Ka talvel segi

aetud murukamar küla keskuses on ühise tööga korda seatud. Tööpäeva lõpul sai Suigu raamatukogu ja Suigu piirkonna külade kultuuriseltsi poolt lasteaia lastele üle antud kastitais raamatuid, mis on nüüd Suigu Lasteaia Õueraamatukogu.” Suigu Selt-simaja talgute juht Viuu Tamla. “Korraldasime Teeme ära! talgute raames Tammistes 4. mail prügi-koristuse. Külaelanike huvi ametliku registreerimise osas oli madal, kuid osalusaktiivsus oli tegelikult piisav millegi ära tegemiseks. Esialgu oli plaan koristada suuremalt alalt, kuid koristama asudes ilmnas, et prügi on kordades rohkem kui silmaga näha ning meie meeskonna hambahas ei hakanud kõigele peale. Koristamiseks valisime osalejate hulga järgi trajektoori: maanteel Randivälja ristmikust Lõmpsi tee ristini, Susivälja bussipeatusest lasteaia taguse korvalliplat-sini, Suure-Kaare tänav Lõmpsi teeni. Lisaks koristasime veidi ka metsatukka, mis jääb Vaigu tee otsa. See ei ole just suur trajek-toor (ca 4 km), kuid usumatul kombel kogusime sealt vähe-malt 24 kotti prügi (lugemine läks sassi). Leidsime peamiselt taarat, sigaretipakke ja -konisid, jäätise, krõpsu, kiirtoidu ja kohvi pakendeid, mitu paari jalanõusid, kottidega prügi, koera väljaheited kotikestes (miks siis üldse kotti koguda, kui seda ära ei visata?).

Suigu Lasteaia talgud. Foto: Viuu Tamla

Sinilillemängud Jänesselja Lasteaias

RIINU VEBER

JÄNESSELJA LASTEAIA LIIKUMISÕPETAJA

Iga-aastane lasteaedade vaheline maakonna spordivõistlus „Sini-lillemängud” toimus sel aastal 16.mail Jänesselja lasteaias. Eelmise lennu laste sooritus oli niivõrd võimas, et suudeti tagada üldvõit ning sellega ka korraldamisõigus. Mõõduvõtt toimus seitsmel erineval alal – takistus-rada (lasteaia eripärast lähtuvalt kandis iga võistlusala ka esivanemate tarkusetera, mis nimetatud ala puhul oli: tublidus ei tule tööta, osavus ei hooleta), pendel-teatejooks (aega läheb, aga asja saab), kettagolfi vise (lind seni lendab kui ta pesa leiab), sulgpalli reketiga hüpitamine (püsivus viib sihile), pastlavise (mida kaugemal, seda kallim), hoota kaugushüpe (kirp on kähku kargama) ja koti-jooks (tühi kott ei seisa püsti).

Spordivõistlust kutsuti avama Tori valla abivallavanem Jana Malõh. Pärast avamist toimus soojendus, millele aitas kaasa maskott Jänēs, kes jagas lastele porgandiampe, et jõud ei raueks. Omavahel võistlesid Jänesselja, Tammiste, Pärnu-Jaagupi, Tori ning Kergu lasteaiaid, Are kooli Suigu lasteaed, Vändra lasteaiaid Mürakar ja Rukkilill. Seekord läks

üldvõit Pärnu-Jaagupi lasteaiale, kes viis koju rändkarika ning hulgaliselt medaleid. Jänesselja lasteaed tuli auvääralt kolmandale positsioonile. Meie esindusvõistkonda kuulusid Adeele Kuk, Loore-Lee Valgepea, Neleliis Roomere, Kiara Randoja, Enrico Petri, Rico-Robin Valgepea, Henrik Voogre ja Simmo Jasper Pettai.

Sinilillemängud. Foto: Tori Vallavalitsus

Selgusid Sauga raamatukogu mälumänguturniiri võitjad

PIIA SALUNDI
RAAMATUKOGU JUHATAJA

14. mail lõpetati pidulikult Sauga raamatukogu kolmeteistkümnes mälumänguhooaeg. Septemb-rist maini kestnud turniiri võitis võistkond Berta koosseisus Anne Remmelgas, Kersti Järva, Erkki

Järvekül, Raivo Paalmäe, Piia Salundi. Napilt jäi teiseks võist- kond 11%: Este Maidle, Jaak Eamets, Erkki Lumisalu, Margo Allikivi, Katrin Vunk; kolmanda koha saavutas võistkond MAP: Marju Tomberg, Piret Valkma, Külli Haltsonen, Andra Huusi- Tuka, Mihkel Tomberg. Suur tänu kõikidele osavõtjatele! ☺

Täiskasvanud õppija nädala raames tunnustatakse aasta õppijat ja aasta õpitegusid

HERVE MERIVALD
HARIDUSNÕUNIK

Kutsume üles märkama ja tunnustama tublisid täis- kasvanud õppijaid sinu perekonnas, sõprade ringis, õppeasutuses, kogukonnas, töökohal ja mujal, et jagada nende positiivseid lugusid ning innustada täiskasvanuid osalema elukestvas õppes! Järjest rohkem inimesi tunneb huvi õppimise vastu ja tead- miste omandamine täiskasva- nueas on muutunud normiks. Õpiteele asumine pere ja töö kõrvalt nõuab head aja planeerimise oskust, pere ja lähedaste tuge ning tugevat motivat- siooni. Tunnustamise eesmärk on väärtustada elukestvat õppimist. Tunnustamiseks võivad kandidaadi esitada kõik inimesed ja asutused või õppija ise, kui tal on kaks soovitajat. Oma kandidaadid tunnustamiseks saad esitada ANDRASE kodulehel täites ära vastava ankeedi, mille leiad siit: <https://www.andras.ee/et/tunnustamine>. Kutsume üles märkama ja tunnustama oma valla õpitegu! Meie valla õpitegu on hea võimalus märgata ning tunnustada aktiivseid kogukonna liikmeid, kelle ühistegevuse kaudu saavad täiskasvanud uusi oskusi, teadmisi ja õpikogemusi. Õpitegu innustab kogukonna liikmeid osalema elukestvas õppes. Tunnustamise eesmärk on väärtustada kohalikes omavalitsustes toimuvat täis- kasvanute kogukondlikku õppimist. Tunnustamiseks võivad kandidaadi esitada kõik inimesed ja asutused või õpiteo tegija(d) ise kahe soovi- taja olemasolul. Oma kandi- daadid tunnustamiseks saad

esitada ANDRASE kodulehel täites ära vastava ankeedi, mille leiad siit: <https://www.andras.ee/et/tunnustamine>. Maakondlik aasta õppija ja õpiteo tunnustamise üritus toimub 17. oktoobril. Aasta õppijat ja õpitegusid tunnus- tatakse 1.novembril täiskas- vanud õppijate foorumil. Täiskasvanud õppija nädal 2019 toimub 11.-18. oktoobril. Täiskasvanud õppija nädal algab 11. oktoobril toimuva üle-eestilise ÕPITUNNIGA. Täiskasvanud õppija nädal (TÕN) on saanud tradit- siooniliseks üle-eestiliseks täiskasvanuharidust popula- riseerivaks ja õppimisvõima- lusi tutvustavaks ürituseks. Täiskasvanud õppija nädalat (TÕN) koordineerib ETKA Andras koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga. TÕNi raames toimub erine- vates Eestimaa paigus arvu- kalt täiskasvanuharidust populariseerivaid ning õppi- misvõimalusi tutvustavaid tegevusi. TÕNi kohaliku tasandi sündmused toimuvad koolitusasutustes, raamatuko- gudes, rahvamajades, külates, MTÜdes, töökohtadel jm. Ürituste kalendri leiad siit: <https://www.andras.ee/et/event-calendar> TÕN 2019 tegevused toimuvad Euroopa Sotsiaal- fondi projekti “Täiskasva- nuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avarda- mine” raames. Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) raames toimuvad üle Eesti mitme- sugused üritused - loengud, õpitoad, näitused, avatud uste päevad, koolitused, ekskur- sioonid jms. Rohkem infot ANDRAS (Eesti Täiskasva- nute Koolitajate Assotsiat- sioon) kodulehel <https://www.andras.ee/et> ☺

XXVII & XX

laulu- ja tantsu- pidu

MINU AIN

XXVII LAULU- JA XX TANTSUPEO

TULE TULEMINE

10.-11. JUUNIL 2019 PÄRNUMAAL, TORI VALLAS

ESMASPÄEVAL 10. JUUNIL

kl 15:30 SINDI RAEKODA
tule üleandmine Paikuse osavallalt Tori vallale esinevad MURUEIDED ja Mirtel Metsmaa

kl 16:00 SINDI GÜMNAASIUM
esineb tantsurühm HOPE, naisrahvatantsurühm KUU ja Sindi Muusikakool

kl 19:00 TORI HÕBUSEKASVANDUSE ÕUEALA
TORI KIHELKONNA LAULU- JA TANTSUPIDU

kl 20:30 TORI KIRIKUAED
tantsupidu TANTSIME OOSSE muusikat teeb ansambel VANAD SÕBRAD, avatud toidutelk

kl 21:30 TORI KIRIK
JAZZILAULUPIDU,, kontsert AJAVALI esinevad: Liisi Koikson, Andre Maaker, Peedu Kass, Martin Petermann, Raun Juurikas
peale kontserti jätkub kirikuaia tantsupidu

TEISIPÄEVAL 11. JUUNIL

kl 9:00 TORI KIRIK
kalmistul mälestusküünalde süütamine kultuuritegijatele

kl 10:00 TOOTSI KESKUS
kohtuvad Tori ja Põhja-Pärnumaa valla tantsijad ja lauljad

kl 11:00 PÄRNJÕE PÕHIKOOL
tule üleandmine Tori vallalt Põhja-Pärnumaa vallale

www.tuletulemine.ee

SÜNDMUSTE KALENDER

Reedel 31. mail
Kell 16.30 Tori Lasteaia välilaval lasteaia lõpupidu

Laupäeval, 1. juunil
Kell 11-15 toimub Tori Rahvamaja hoovis lastekaitse- päev. On palju erinevaid tegevusi lastele ja vanema- tele ning jagatakse ka pannkooke. Üritus on tasuta!
Kell 11 – 15 toimub Sauga Avatud Noortekeskuse ees platsil Sauga ja Are lastekaitsepäev. Esinevad Sauga ja Are noored, toimuvad põnevad töötoad ja avatud on erinevad atraktsioonid ning noortekohvikud! Üritus on tasuta!
Kell 19 Sindi Seltsimajas taidlejate hooaja lõpupidu. Tantsuks mängib Taniel Vares. Üritus on tasuta

Reedel, 7. juunil
Kell 19 toimub Are Mõisapargis Tori valla ühine rahva- tantsupidu “Aja värvid”. Esinevad Are, Tori, Sauga ja Sindi rahvatantsijad. Külalised Põhja-Pärnumaalt, Häädemeelestelt, Paikusest ja Pärnust.Peale kontserti tants rahvapillimängijate muusika saatel. Avatud kohvik. Tulge nautima.

Pühapäeval, 9. juunil
Kell 14 Tori kirikus jumalateenistus.

Reedel, 14. juunil
Tori Sotsiaalmajas maniküür ja pediküür. Vajalik eelre- gistreerimine telefonil 529 7216 ja 446 6980.
Kell 16.00 Sindi Seltsimajas koostöös Sindi Naisliiduga suve alguse pidu.

Laupäeval, 15. juunil
Kell 11-14 Tori Sotsiaalmaja tagahoovis tasuta kasu- tatud riided ja jalanõud!

Esmaspäeval, 17. juunil
Tori Sotsiaalmajas juuksur.

Laupäeval, 22. juunil
Kell 12 Tori kirikus võidupüha jumalateenistus.
Kell 19 toimub Sindi laululaval Sindi Jaanituli. Esinevad Parvepoisid ja DJ Andrus Pirso. Toimuvad jaanimängud nii lastele kui ka suurtele. Üritus on tasuta!
Kell 21 toimub Tori vallamaja aasal Tori Jaanituli. Tantsuks mängib ansambel Piccolo Folk, mängujuht on Elmar Trink. Koha peal söök ja jook. Mõnusat tule- mist ja olemist!
Are mõisapargis toimub Are Jaaniõhtu, esineb tant- surühm Kelmikad Mannikesed, tantsuks mängib Rein Kontson, avatud ka puhvet! Tuli süüdatakse kell 22.
Kolmandat korda toimuvad jaaniõhtul lahtised võist- lused “ARE RAHVA RAMMUMEEES”, võistluse algus kell 20.30, registreerimine kell 20.00-20.20. Info võistluse kohta telefonil: 5858 3352. Ootame hulga- liselt osalejaid ja ergutajaid!

Pühapäeval, 23. juunil kell
14 Tori kalmistul Kalmistupüha jumalateenistus.

Reedel, 28. juunil
Tori Sotsiaalmajas juuksur.

Vaata lisa www.torivald.ee/kalender

22.06

2019

kell 19.00

Sindi Laululaval

SINDI JAANITULI

PARVEPOISID

ALUSTAVAD 21.00

DJ Andrus Pirso Öhtujuht - Pille

Jaanimängud nii lastele, kui ka suurtele

Lastega tegeleb - Alice

Kohapeal toitlustus

TASUTA

Laupäeval 22. juunil 2019

Kell 21.00 -01.00

TORI VALLAMAJA AASAL

TORI JAANITULI

Tantsuks mängib ansambel **Piccolo Folk**

Mängujuht **Elmar Trink**

SÖÖK & JOOK!

Mõnusat tulemist ja olemist!

ARE MÕISAPARGIS

7.JUUNIL KELL 19.00

TORI VALLA ÜHINE

RAHVATANTSUPIDU

Aja värvid

Esinevad Are, Tori, Sauga ja Sindi rahvatantsijad, külalised Põhja-Pärnumaalt, Häädemeelestelt, Paikusest ja Pärnust.

Peale kontserti keerutame jalga rahvamuusikute saatel

Avatud kohvik

TULE NAUTIMA!

Tantsupeo läbiviijad Are huvikeskus ja tantsuansambel "Anna ja Minna"

TEATED

Sindi Sotsiaaltöökeskuses iga kuu teisel neljapäeval alates kell 8.30 **juuksur**.

Tori Sotsiaalmajas 17. ja 28. juunil **juuksur**. **Mani- küür/pediküür** 14. juuni. Vajalik eelregistreerimine telefonil: 529 7216 ja 446 6980.

15. juunil kell 11-14 Tori Sotsiaalmaja tagahoovis **kasutatud riided ja jalanõud** kõigile tasuta!

4. juunil kell 19.00 toimub **koerte ja kasside vaktsi- neerimine** marutaudi vastu Are Huvikeskuse parklas ja kell 20.00 Suigu parklas. Hind 2€, saab vaktsinee- rida ka kompleksvaktsiiniga, hind 20€.

Korralik mittersuitsetav härrasmees soovib **üürida 1-2 toalist korterit või üksikut tuba** Sindis, Saugas, Ares või Toris. Info 5806 1446

Pärnu Loomade Varjupaigas on kaks-kolm nädalat tagasi **Are piirkonnast leitud kass**. Kui omanik tunneb puudust isasest punase värvusega keskmise suurusega kassist, siis võtke ühendust varjupaigaga telefonil: 524 6705. ☺

Kevad- ja suveperioodil on muudatused Urge raamatukogu, Tammiste laenutuspunkti ning Sauga raamatukogu lahtiolekuaegades.

URGE RAAMATUKOGU LAHTIOLEKUAJAD:
Maikuus on raamatukogu avatud igal esmaspäeval 15.00 – 20.00 (teistel päevadel suletud).
Juunis ja juulis on raamatukogu suletud.
Kohtumiseni augustis!

TAMMISTE LAENUTUSPUNKTI LAHTIOLEKUAJAD:

Maikuus on laenutuspunkt avatud igal neljapäeval 14.00-18.00 (teistel päevadel suletud).
Juunis ja juulis on laenutuspunkt suletud.
Kohtumiseni augustis!
Täiendav info: urge@pkr.ee või telefonil 586 66294.

SAUGA RAAMATUKOGU ON JUUNIKUUS SULETUD.

Palume ebamugavuste pärast vabandust.

STATISTIKAT

1.04.2019 – 30.04.2019 sündis 18 last, suri 12 inimest, saabus 76 inimest, lahkus 51 inimest, vallasiseselt vahetas elukohta 11 inimest.

01.05.2019 seisuga on elanikke vallas 11 826 (mehi 5854, naisi 5972).

VASTSÜNDINUD VALLAKODANIKUD

Jon Jasper Petker	17.03.2019
Raimond Kokla	27.03.2019
Kert Kirschbaum	18.04.2019
Keorg Aus	22.04.2019
Hanna-Karoliine Visnapuu	14.03.2019
Emeriin Sõna	30.03.2019
Aleksandra Paara	31.03.2019
Joanna Tammsaar	02.04.2019
Elin Katariina Kihho	05.04.2019
Lara Arya Rand	07.04.2019
Loreta Mölder	08.04.2019
Keiti Kold	12.04.2019
Kristella Jõgisalu	14.04.2019
Kelli-Anett Laur	25.04.2019

Hea meel on teatada, et XXVII laulupeol „Minu arm“ osalevad järgmised Tori valla kollektiivid:

Sindi Laulukoor, Tori segakoor, Sindi Gümnaasiumi mudilaskoor ning **XX tantsupeol „Minu arm“ esinevad Tori vallast** Naisrahvatantsurühm Anna ja Minna, Sassis Sussid, Tammepiigad, Tantsuansambel Kuu, Tori Rahvamaja segarühm.

Valla infotelefon:

445 1881

Tori Valla Teataja

Väljaandja: Tori Vallavalitsus

Aadress: Pärnu mnt 12, Sindi,

Tori vald, 86705 Pärnumaa

E-post: tori@torivald.ee

Toimetaja: **Katariina Vaabel**,
tel: +372 58666327, e-post: ajaleht@torivald.ee

Keeletoimetaja: Margot Limberg

Trükk: AS Pajo, küljendus: Karmen Vesselov

Toimetust otsustab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@torivald.ee

Toimetusel on õigus vajadusel kaastöid lühendada ja redigeerida.

TORI PÕHIKOO LIS 26.06.2019 KELL 10:00...16:30

PÄEV TSIRKUSEGA

Kellele? Lapsed vanuses 7-16
Juhendajad? Eesti ning rahvusvahelised treenerid

Rohkem infot: tinyurl.com/tsirkusepaev
Registreerimine: konvention@opentsirkusstage.eu

Hind: 35 eurot laps (sisaldab lõunasööki ja piletit etendusele)
(2 või enam last ühest perest – 30 eurot laps)

Kohtade arv on piiratud!

tehnoülevaatus

Lauka tee 6, Sauga
Avatud: E-R 8-18, L 8-15
Telefon: 443 6990
protechno.ee/sauga

ROOSTEKAITSE KESKUS

SINU AUTO KINDEL KORROSIONI KAITSE!

KROWN **DINITROL**

SAVITN. 36 PÄRNU
TELEFON. 4440018
INFO@ROOSTEKAITSEKESKUS.EE
WWW.ROOSTEKAITSEKESKUS.EE

protsessi käigus töödeldakse:

- Ukse- ja akna mehhanismid
- Uste hinged ja ukseelukud
- Kere keevioõblused ja liitmikud
- Elektrihendused ja akuühitmed
- Esikapoti sisepinnad
- Amortisaatorite kinnitusploaadid
- Esipäreraua kinnitused
- Võrmiku detailid
- Esitilbade sisepinnad
- Uste sisepinnad
- Tankimisluugi kinnitused
- Uksellistud
- Pagasiruumi hinged ja lukustid
- Tõgalaugi sisepinnad
- Kütusepaagi kinnitused ja torustik
- Tagatilbade sisepinnad
- Rattakoopead ja sisemised tiivaõared

Andre Maaker

Tormis Quartet

JAZZILAULUPIDU

VÕRUMAA 7. juuni kell 20.00 Võru Jazziklubi: Andre Maaker "Minu laulu pidu"
SAAREMAA 8. juuni kell 20.00 Saare KKK: Tormis Quartet
PÄRNUMAA 10. juuni kell 21.30 Tori kirik: Ajaväli
VILJANDIMAA 13. juuni kell 19.00 Sakala keskus: Ajaväli
VALGAMAA 15. juuni kell 16.30 Valga keskväli: Andre Maaker "Minu laulu pidu"
IDA-VIRUMAA 25. juuni kell 21.00 Narva kolledž: Tormis Quartet

Kontsertidele on tasuta sissepääs!

OÜ ETEST PR

ostab
metsa-
ja põllumaad

Tel 50 45 215
51 45 215
info@est-land.ee

Ostan vanarauda, teie vana seisma jäänud auto ja muud põllumajandus- tehnikat.

Viin ise ära. Hind kokkuleppel. Tulen kohale iga ilmaga.
Tel 58517174

Pakume tööd:

KORISTAJA (täistööaeg)
ABIPERENAINA (täistööaeg)
AEDNIKU ABI (täistööaeg)
SUVETÜDRUK (Tööaeg: juuni-august, vanus: 15+ aastat)

Huvi korral võta ühendust
tel. 58 032 913 või
kadi@klaaramanni.ee

Aadress: Randivälja küla,
Tori vald, Pärnumaa

Puidubriketi müük
175.- tonn

Estobrix OÜ
Tel: 51980772

LIPU-MASTID

KUNI JUUNI LÖPUNI

10% SOODSAMALT

Igaühel on õigus heisata Eesti lipp 365 päeva aastas!

Täpsem info ja personaalne pakkumine:
mastid@hobesol.ee

Tel 5565 5001
5565 5002

www.hobesol.ee

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Kalju Asi	14.11.1930 - 12.04.2019
Evald-Eduard Teearu	03.09.1934 - 09.04.2019
Enno Buht	10.01.1937 - 22.04.2019
Aksel Tammeorg	04.08.1941 - 30.03.2019
Arvo Vösa	02.04.1951 - 28.04.2019
Heino Tohv	18.09.1952 - 22.04.2019
Indrek Kurvits	02.05.1971 - 17.04.2019
Hilda Varend	15.09.1924 - 31.03.2019
Aino Levik	16.10.1936 - 03.04.2019
Viivi Kütt	19.06.1939 - 05.04.2019
Maire Paldis	13.04.1957 - 03.04.2019
Nele Rammulüüs	24.12.1978 - 31.03.2019